

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

19 iulie

2013

Anul XII

nr. 27 (478)

8 pagini – 4,10 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Saptaminal juriat

Procurorul general Corneliu Gurin a avut o întrevedere cu șeful Misiunii OSCE în Moldova Jennifer Brush
pag. 3

A demarat digitizarea actelor de stare civilă
pag. 4

Oportunitatea ratificării Protocolului Opțional la Pactul Internațional cu privire la Drepturile Economice, Sociale și Culturale în atenția avocatului parlamentar Tudor Lazăr
pag. 5

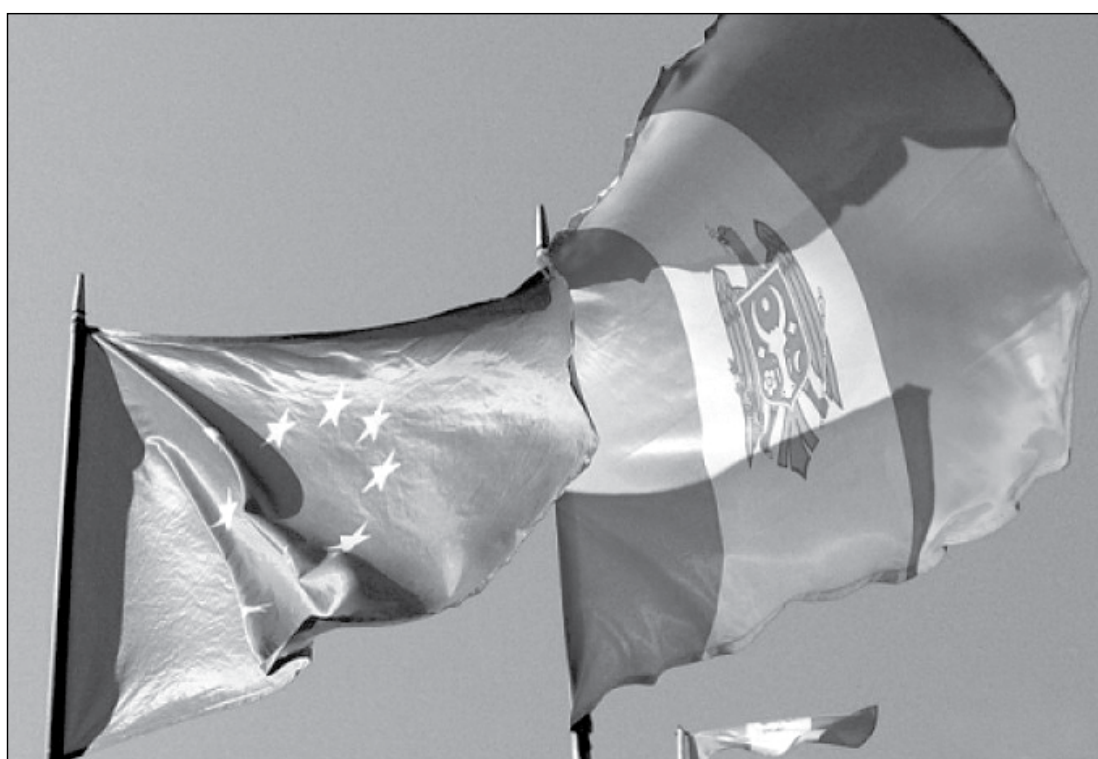
Dirk Schuebel: Moldova are șanse să parafeze Acordul de Asociere la Vilnius

Moldova poate parafa Acordul de Asociere la Summitul de la Vilnius, susține ambasadul Uniunii Europene la Chișinău Dirk Schuebel. În cadrul unui interviu, acesta a spus că este încă sceptic în privința poziției pe care o vor lua statele membre ale UE.

„Republica Moldova are toate șansele să parafeze Acordul de Asociere la Vilnius și să finalizeze niște chestiuni tehnice care țin de regimul liberalizat de vize cu UE. Sînt optimist, în cazul în care reformele vor fi reluate la viteză maximă, în special cele din justiție, vor fi adoptate unele legi cu privire la transparența proprietății instituțiilor de presă, precum și cu privire la finanțarea partidelor politice, va fi consolidată lupta împotriva corupției. Eu cred că spre

finele anului viitor, Acordul de Asociere va fi semnat, iar regimul liberalizat de vize va intra în vigoare”, a spus D.Schuebel.

Acesta a mai precizat că nu va fi o chestiune ușoară să convingi toate statele membre ale UE să acorde regim liberalizat de vize pentru Republica Moldova. „Cetățenii de aici, care au dorit să plece în țările Uniunii Europene, au făcut-o. O altă problemă este că nu toți se află acolo legal. Nu cred că regimul liberalizat de vize ar avea efecte dramatice privind migrația populației din Moldova către Vest, pentru că țara este mică și cei care au dorit să plece sînt deja acolo”, a

menționat oficialul.

Precizăm că în acest an, Dirk Schuebel își încheie mandatul de șef al Delegației

ei UE în Republica Moldova, iar următorul șef al Delegației UE la Chișinău a fost desemnat diplomatul finlandez

Pirkka Tapiola, care urmează să preia funcția în septembrie 2013.

Moldova va avea ambasadori noi în șase țări

Țara noastră va avea ambasadori noi în șase state, după ce comisia parlamentară de profil a avizat mai mulți candidați. Printre aceștia se numără și fostul viceministru al Afacerilor Externe Andrei Popov, propus pentru funcția de ambasadul în Austria. Popov ar urma să-l înlocuiască pe Valeriu Chiveri, care a fost numit, între timp, viceministru al Afacerilor Externe.

Pentru funcția de ambasadul în Italia, a fost propusă Stela Stîngaci, consilier al președintelui Parlamentului. Fostul ambasadul al țării noastre în Republica Cehă și Italia Emilian Brenici ar putea să ne reprezinte țara în Olanda, iar Ala Beleav-schi, șefă de direcție la Ministerul Afacerilor Externe, este propusă ambasadul în Canada.

Valeriu Tihonov, șeful Cabinetului ministrului de Externe, a fost propus ambasadul în Qatar. În statul Israel, ambasadul ar putea deveni Anatol Vangheli.

Președintele Nicolae Timofti a avut o întrevedere cu ambasadul Norvegiei

Președintele Republicii Moldova Nicolae Timofti a avut o întrevedere cu ambasadul Regatului Norvegiei, cu reședința la București, Oystein Hovdkinn, cu ocazia încheierii misiunii sale diplomatice în țara noastră, a relatat Serviciul de presă al Președinției.

Șeful statului i-a mulțumit lui Oystein Hovdkinn pentru contribuția sa la dezvoltarea relațiilor bilaterale, referindu-se în particular, la impulsivitatea cooperării politice și economice, precum și pentru asistența tehnică, în valoare de 4 milioane de euro anual, acordată Republicii Moldova de către Norvegia.

Nicolae Timofti a apreciat politica de vize promovată de autoritățile de la Oslo prin aderarea, pe 1 octombrie 2012, a Norvegiei la Centrul Comun de Vize în cadrul Ambasadei Ungariei la Chișinău.

Pe parcursul întâlnirii, președintele Nicolae Timofti a re-

afirmat decizia autorităților de la Chișinău de a continua parcursul european al Republicii Moldova. „Parafarea Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană la Summit-ul Parteneriatului Estic de la Vilnius din luna noiembrie a.c. va reprezenta un pas important în această direcție”, a spus șeful statului.

Cei doi oficiali au reiterat interesul ambelor părți pentru intensificarea relațiilor economice bilaterale. Președintele Nicolae Timofti a declarat că autoritățile de la Chișinău întreprind acțiunile necesare pentru asigurarea unui climat atractiv pentru investitorii străini.

La rîndul său, ambasadul Oystein Hovdkinn a salutat progresul înregistrat de Republica Moldova în procesul de promovare a reformelor instituționale. Diplomatul l-a asigurat pe Nicolae Timofti de sprijinul pe care Norvegia îl va acorda R. Moldova în procesul de aliniere la valorile comunitare.

Începe ziua cu **DREPTUL!**

◆ **Flash****Noul ambasador al Turkmenistanului, acreditat la Chișinău**

Președintele Nicolae Timofti a primit, recent, scrisorile de acreditare a ambasadorului Turkmenistanului în Republica Moldova, cu sediul la Kiev, Nurberdi Amanmuradov.

Șeful statului i-a urat lui Nurberdi Amanmuradov succes în misiunea sa diplomatică și și-a exprimat speranța că pe durata acesteia se vor aprofunda relațiile moldo-turkmene.

Nicolae Timofti și Nurberdi Amanmuradov au convenit ca autoritățile moldovene și cele turkmene să inițieze discuții privind o serie de proiecte economice comune, inclusiv în domeniul energetic.

Președintele Timofti a notat că asemenea discuții vor avea continuitate în cadrul apropiatei vizite în Republica Moldova a președintelui Turkmenistanului Gurbanguli Berdimuhamedov, programată pentru perioada 24-25 iulie.

Procedura de obținere a cetățeniei Republicii Moldova a fost simplificată

Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor (MTIC) a operat modificări în Legea cetățeniei R. Moldova, simplificând procedura de obținere a acesteia.

Astfel, potrivit noilor modificări, MTIC nu va mai decide asupra acordării sau neacordării cetățeniei în funcție de respectarea condițiilor înaintate, dar va fi abilitat cu funcții pur tehnice: de primire a cererii, verificarea documentelor solicitantului și expedierea acestora președintelui R. Moldova. Chiar dacă persoana nu va întruni condițiile necesare pentru acordarea cetățeniei, setul de documente, însoțit de o notă informativă, va fi transmis instituției prezidențiale pentru examinare.

Totodată, noile modificări prevăd că și alte două categorii de cetățeni – beneficiarii de azil politic și de protecție umanitară, pot primi cetățenia țării noastre. Pentru aceasta, ei vor trebui să demonstreze că au locuit încontinuu și legal timp de opt ani în R. Moldova.

De asemenea, a fost exclusă și cerința de împlinire a vârstei de 18 ani de către persoana care solicită sau renunță la cetățenia R. Moldova.

Proiectul de lege a fost aprobat de Guvern și urmează să fie examinat de Parlament. De la proclamarea independenței R. Moldova, peste două mii de persoane au dobândit cetățenia țării.

Patru sensuri giratorii vor apărea pe bulevardul Ștefan cel Mare: 300 de copaci vor fi tăiați

Primarul Capitalei vrea mai multe sensuri giratorii în oraș. Numai patru vor apărea pe bulevardul Ștefan cel Mare. Drumul va intra în reparație la anul, iar pentru asta vor fi tăiați aproape 300 de copaci din centrul Chișinăului. Asta pentru că rădăcinile încurcă la modernizarea rețelelor subterane.

Primarul crede că sensurile giratorii ar fi mai utile decât semafoarele, întrucât vor degaja traficul.

În plus, edilul consideră că sensurile giratorii îi vor disciplina pe șoferi.

Cele mai multe sensuri giratorii ar putea apărea pe bulevardul Alecu Russo, la intersecția cu bulevardul Moscovei, cu străzile N.Dimo și Mihail Sadoveanu, dar și pe Ștefan cel Mare, care, la anul, urmează să intre în reparație.

Odată cu lucrările de reparație a bulevardului, vor fi testate sensuri giratorii la intersecțiile Mihai Viteazul, Ciuflea, A. Puskin și G. Bănulescu-Bodoni, dacă nu va fi construită parcară subterană în Piața Marii Adunări Naționale.

Pentru reparația bulevardului Ștefan cel Mare, dar și a altor 5 străzi, printre care Tighina, Vasile Alecsandri și 31 August 1989, Primăria a luat un credit de 22 milioane de euro de la BERD.

FMI: În Moldova trebuie asigurată transparența structurii acționariatului băncilor

Autoritățile Republicii Moldova trebuie să asigure transparența structurii acționariatului instituțiilor financiare și protecția dreptului de proprietate în sectorul bancar. O declarație în acest sens a fost făcută de directorul executiv al Fondului Monetar Internațional (FMI) pentru Republica Moldova Menno Snel, în cadrul întrevederii cu președintele Moldovei Nicolae Timofti.

Potrivit Serviciului de presă al șefului statului, Menno Snel a apreciat drept pozitive tendințele economice din Moldova și a subliniat importanța realizării reformelor structurale în sectoarele energetic și financiar, precum și în învățământ. Nicolae Timofti și-a exprimat satisfacția față de nivelul actual al cooperării dintre Moldova și FMI. Potrivit șefului statului, asistența financiară oferită de FMI a contribuit la dezvoltarea economiei, iar consultările oferite de experții structurii date au permis reformarea instituțiilor financiare ale statului.

Nicolae Timofti a declarat că datorită cooperării cu FMI, autoritățile statului au reușit să reducă deficitul bugetar, să mențină sub control inflația și au asigurat stabilitatea financiară. Președintele țării și-a exprimat încrederea că stabilitatea politică din Moldova va contribui la realizarea unor performanțe economice.

Înaintea vacanței, Parlamentul a adoptat circa 50 de proiecte de lege

În ultima ședință din sesiunea de primăvară-vară, Parlamentul Republicii Moldova a lucrat de la ora 10.00 până la 24.00, adoptând circa 50 de proiecte de lege.

Parlamentarii au adoptat o serie de proiecte de lege în două lecturi concomitent. Unele dintre acestea au avut un răsunet puternic în societate, în special, legea privind reducerea listei întreprinderilor nepasibile privatizării.

Majoritatea parlamentară, reprezentată de Coaliția pentru Guvernare Pro-Europeană i-a demis din funcțiile de demnitate publică pe funcționarii care reprezintă Partidul Liberal (PL), condus de Mihai Ghimpu. Și asta în legătură cu faptul că PL trecuse în opoziție după formarea noii Coaliții. Astfel, au fost demisi directorul general al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică Victor Parlicov, vicepreședintele Curții de Conturi Tudor Șoitu. Victor Captari a pierdut postul de vicepreședinte al Comisiei Naționale a Pieței Financiare. Legislativul a numit în aceste funcții reprezentanți ai PLDM, PDM și ai liberalilor reformatori, care s-au separat de PL.

În ultima ședință deputații au ratificat o serie de acorduri financiare și de credit. Printre acestea se numără acordul între Guvernul Republicii Moldova și Agenția Japoneză pentru Cooperare Internațională cu privire la realizarea proiectului „Îmbunătățirea serviciilor medicale” în valoare de 60 mil. USD, acordurile financiare dintre Moldova și Banca Europeană de Investiții (BEI) și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) în valoare de 300 mil. euro pentru reabilitarea drumurilor.

Deputații au adoptat și o lege menită să consolideze autonomia financiară a

administrației publice locale, sporind salariile membrilor Consiliului pentru Concurență. Astfel, președintele consiliului va avea un salariu de 8,3 mii lei, vicepreședintele - de 7,5 mii lei, iar membrii - de 6,4 mii lei.

Aleșii poporului au aprobat dublarea, până la 500 lei, a indemnizațiilor plătite părinților ai căror copii au căzut, participând la acțiuni armate pe timp de pace sau la lichidarea consecințelor ava-

Conform altui proiect, aprobat de legislatori, absența parlamentarilor de la ședințe în semn de protest față de un anumit proiect de lege va fi considerată motivată.

În același timp, deputații au amânat pentru toamnă dezbaterile asupra a două chestiuni care au revoltat opoziția parlamentară. Coaliția a retras de pe agendă proiectul de lege privind regimul de ședere a cetățenilor străini în R.Moldova, care prevede instituirea controlului la sectorul transnistrean al graniței administrative.

În plus, Parlamentul nu a discutat pe marginea proiectului privind interzicerea transmisiunii online a ședințelor Guvernului, astfel, până toamna, ședințele Cabinetului de miniștri vor fi deschise.

Ședința nu s-a încheiat cu tradiționalele luări de cuvânt ale liderilor de fracțiuni. Doar deputatul din grupul liberalilor reformatori Ion Hadârcă le-a urat colegilor

o vacanță frumoasă și a recitat o poezie sarcastică în adresa comuniștilor.

Sesiunea de primăvară-vară a Parlamentului a început pe 15 februarie cu audierile comisiei parlamentare care investigase circumstanțele decesului omului de afaceri Sorin Paciu, la vînătoarea din 23 decembrie, din „Pădurea Domnească”, și efectuase o anchetă asupra acțiunilor autorităților abilitate în cazul incidentului. Tot atunci, a fost desființată funcția de prim-vicepreședinte al Parlamentului, pe care o deținuse Vlad Plahotniuc. Sesiunea a debutat cu o criză politică, generată de retragerea PLDM-ului, la 13 februarie, din Acordul Alianței pentru Integrare Europeană. Criza a putut fi depășită abia la 30 mai, când a fost formată o nouă coaliție, a fost ales un nou speaker și a fost desemnat un nou Cabinet de miniștri. Oficial, vacanța deputaților a început pe 15 iulie și va dura până pe 17 august.

riei de la CAE Cernobîl. În plus, Parlamentul l-a investit pe prim-ministru cu atribuții de conducere a Consiliului Fondului Rutier. Prin același proiect de lege, numărul de membri ai consiliului a fost extins de la 10 la 11 persoane.

Parlamentul a adoptat Legea cu privire la transportul acvatic intern, elaborată cu scopul reglementării activității agenților economici ai Republicii Moldova în alte țări, care exploatează transportul acvatic intern. În afară de aceasta, deputații au aprobat Memorandumul interguvernamental cu România privind procedura achizițiilor de stat, aplicată în cazul lucrărilor de construcție a gazoductului Ungheni - Iași, în vederea interconexiunii sistemelor de transport de gaze naturale ale României și Republicii Moldova. Documentul prevede că Moldova îi acordă României dreptul de selectare a companiei care va trasa sectorul gazoductului magistral Ungheni - Iași.

Modificările operate în Regulamentul circulației rutiere au intrat în vigoare

Regulamentul circulației rutiere deja nu mai permite transportarea pe brațe a copiilor cu vîrstă de pînă la 7 ani, dar obligă utilizarea în acest scop a unui sistem de reținere conform standardelor de siguranță (scăunelul pentru copii), ce corespunde masei și taliei copilului. Concomitent, pentru copii cu vîrsta de la 7 la 12 ani, este admisă utilizarea și a altor mijloace de adaptare (pernă specială, scaun de înălțare etc.), care face posibilă aplicarea corectă (bazin/umăr) a centurii de siguranță din dotarea autoturismului. Va fi stabilită și interdicția de a transporta copii cu vîrsta mai mică de 12 ani atît pe șaua din spate, cît și în atașul motocicletei.

A fost elaborat un nou panou adițional cu săgeata orientată spre stînga, care va permite, după oprirea vehiculului la semnalul roșu, deplasarea în direcția săgeții, respectînd măsurile de precauție. De menționat, că în acest caz, deplasarea în direcția săgeții nu este o obligație, ci un drept al conducătorului de vehicul, iar măsurile de precauție înseamnă că acesta poate să înceapă deplasarea numai după ce s-a asigurat că nu creează obstacole vehiculelor antrenate deja în trecerea intersecției, indiferent de direcția lor de mers, precum și pietonilor care traversează carosabilul.

Un punct din Regulament se referă la deținătorii autove-

hiculelor care au volanul amplasat pe partea dreaptă a axei longitudinale. Astfel, se interzice deplasarea acestora pe drumurile publice, pe timp de noapte, cu excepția celor aflate în traficul internațional în tranzit. Restricția respectivă are drept scop prevenirea cazurilor de orbire a conducătorilor de vehicule ce se deplasează în întîmpinare din sens opus de către farurile vehiculului „cu volanul pe dreapta”.

De asemenea, modificările operate în Regulament vizează normele de deplasare a vehiculelor cu regim prioritar de circulație, vehiculelor speciale, celor care transportă încărcături cu masa și gabaritul depășit etc. și ceilalți participanți la trafic, fiind diferențiate și concretizate cerințele față de semnalizarea vehiculelor în cauză, precum și cerințele în raport cu comportamentul conducătorilor acestor vehicule.

Modificările menționate au drept scop conformarea cadrului normativ național cu normele comunitare și bunele practici europene din domeniul siguranței rutiere. Inspectoratul Național de Patrulare oferă conducătorilor auto un termen de răgaz, de o lună, pentru a se documenta și a face cunoștință cu noile modificări.

Procurorul general Corneliu Gurin a avut o întrevedere cu șeful Misiunii OSCE în Moldova Jennifer Brush

Procurorul general Corneliu Gurin a avut o întrevedere cu șeful Misiunii OSCE în Moldova, ambasador Jennifer Brush, care a venit însoțită de consilierul juridic superior al Misiunii Rita Tamm.

În debutul reuniunii, Corneliu Gurin a ținut să mulțumească oficialilor pentru vizita pe care o efectuează la Procuratura Generală și a remarcat suportul considerabil al Misiunii OSCE în realizarea priorităților de ajustare a activității instituției la standardele europene în domeniul justiției și funcționării instituțiilor democratice.

Dialogul s-a axat pe un spectru larg de subiecte ce țin de activitatea Procuraturii Republicii Moldova, aflată într-un amplu proces de reformare, dar și asupra perspectivelor de propulsare și aprofundare a relațiilor bilaterale de colaborare. De asemenea, părțile au trecut în revistă realizările de etapă, analizând activitățile de pe agenda bilaterală, inclusiv cooperarea în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane, a infracțiunilor de ură și în alte probleme de protecție a drepturilor omului.

Ca urmare a instituirii, în comun cu Ministerul Justiției, a Grupului de lucru pentru elaborarea proiectelor de legi în scopul reali-

zării și promovării reformei Procuraturii, procurorul general a subliniat importanța implicării în acest proces a reprezentanților Misiunii

OSCE, care, în opinia lui Corneliu Gurin, vor putea contribui la atingerea unor rezultate importante în realizarea obiectivelor de depoli-

tizare, consolidare a încrederii în instituția Procuraturii și sporirea eficienței activității procurorilor în domeniile de competență constituțională și legală.

Concomitent, procurorul general a evocat importanța sprijinului pe care poate să-l acorde în continuare OSCE și instituțiile sale specializate, în asistarea și promovarea cooperării pe câteva dimensiuni concretizate: implementarea Planului de Dezvoltare Strategică a Procuraturii, asistarea Consiliului Superior al Procurorilor, punerea în aplicare a mecanismelor de evaluare a performanțelor procurorilor.

La rândul său, ambasadoarea Jennifer Brush a făcut asigurări privind sprijinul Misiunii OSCE pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite în procesul de promovare a reformei, modernizării și sporirii eficienței activității Procuraturii, pledând și în continuare pentru un parteneriat eficient cu Procuratura Republicii Moldova.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

Reforma Procuraturii discutată la Vilnius

Procurorul general Corneliu Gurin întreprinde, în perioada 17-19 iulie, o vizită oficială la Vilnius, Republica Lituania, unde participă la lucrările Forumului Juridic moldo-lituanian.

În cadrul reuniunii sînt discutate aspecte ce vizează implementarea standardelor europene în domeniul justiției și funcționării instituțiilor democratice în activitatea organelor de ocrotire a normelor de drept ale Republicii Moldova, cu accent pe reforma Procuraturii.

În timpul aflării sale la Vilnius, procurorul general Corneliu Gurin are întrevederi cu omologul său din Lituania Darius Valys, în cadrul cărora sînt lansate negocieri privind semnarea Acordului de cooperare între Procuratura Republicii Moldova și Procuratura Republicii Lituania, realizarea căruia va facilita preluarea bunelor practici în procesul de integrare europeană.

De asemenea, vizita cuprinde întâlniri și cu reprezentanți

vizita are o importanță specială, în condițiile în care Lituania a preluat președinția Uniunii Europene.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

Eforturi consolidate întru combaterea relelor tratamente

Activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii și rolul avocatului parlamentar (ombudsmanului) în prevenirea și combaterea relelor tratamente – aceasta este tematica prelegerii ținută de Gheorghe Bosîi, consultant superior

asemenea, la eveniment au luat parte și experți internaționali, printre care Eric Svaidze, membru CPT; Harold Caro, avocat din Norvegia, șeful Misiunii Norvegiene de Experți pentru Promovarea Supremației Legii în Moldova (NORLAM).

Prezentarea prelegerii respective a fost dictată de necesitatea familiarizării colaboratorilor de poliție cu activitățile desfășurate în cadrul Mecanismului de Prevenire a

la Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova, în cadrul unui seminar de instruire care a vizat consolidarea eforturilor în combaterea relelor tratamente.

De menționat că, recent, Gheorghe Bosîi a participat în calitate de formator la Seminarul de instruire pentru agenții de poliție din raioanele de Nord ale țării, la care au participat peste 30 de persoane.

Potrivit CpDOM, trainingul a avut loc în municipiul Bălți, și a întrunit reprezentanți ai Inspectoratului General de Poliție, Procuraturii Generale, Organizației Obștești „Ambasada Drepturilor Omului”, fiind susținut de Programul comun al Uniunii Europene și Consiliului Europei. De

Torturii, scopul și mandatul persoanelor care efectuează vizite în penitenciare.

Astfel, participanții la seminar au fost informați despre împuternicirile persoanelor ce efectuează vizite preventive în locurile de privațiune de libertate, despre necesitatea asigurării persoanelor aflate în custodia statului cu garanții menite de a combate relele tratamente. Scopul instruirii rezidă în informarea polițiștilor cu privire la faptul că vizitele de monitorizare sînt întreprinse pentru a preveni relele tratamente față de persoanele private de libertate și de a stabili un dialog cu autoritățile de stat, ce va avea menirea de a combate fenomenul respectiv.

L.D.

Igor Corman a efectuat o vizită de documentare la Procuratura Generală

Președintele Parlamentului Republicii Moldova Igor Corman a efectuat o vizită de documentare la Procuratura Generală, care se înscrie în seria de vizite întreprinse la autoritățile publice, aflate sub control parlamentar.

La eveniment au fost prezenți procurorii conducători ai subdiviziunilor Procuraturii Generale, precum și ale unor procuraturii teritoriale și specializate din republică.

Discuțiile au vizat un spectru larg de probleme, principalele chestiuni abordate referindu-se la eforturile depuse și rezultatele obținute de procurori în cadrul îndeplinirii atribuțiilor constituționale de reprezentare a intereselor generale ale societății și apărare a ordinii de drept,

precum și drepturilor și libertăților cetățenilor, conducere și exercitare a urmării penale, reprezentarea învinuirii în instanțele judecătorești, în condițiile legii.

tatea instituției la standardele europene în domeniul justiției și funcționării instituțiilor democratice.

În cadrul întâlnirii cu șeful Legislativului, procurorii au evocat importanța sprijinului pe care Parlamentul poate să-l acorde Procuraturii în promovarea și realizarea obiectivelor de reformare și modernizare instituțională.

La rândul său, președintele Parlamentului a reiterat disponibilitatea de a susține și a sprijini inițiativele enunțate de Corpul de procurori pe calea depolitizării, consolidării încrederii în instituția Procuraturii și sporirea eficienței

activității procurorilor în domeniile de competență constituțională și legală.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

Totodată, procurorul general l-a informat pe președintele Parlamentului despre noile priorități trasate și reforma amplă demarată în cadrul organelor Procuraturii, menite să ajusteze activi-

A demarat digitizarea actelor de stare civilă

Actele de stare civilă vor fi digitizate. Această procedură este prevăzută în proiectul „Digitizarea fondului de arhivă a actelor de stare civilă”, care a fost lansat recent.

La eveniment au participat ministrul Justiției Oleg Efrim, directorul Serviciului Stare Civilă (SSC) Lucia Ciobanu, și directorul Centrului de Guvernare Electronică Stela Mocanu.

În alocuțiunea de deschidere, ministrul Justiției a declarat că scopul central al proiectului constă în faptul că autoritățile, în procesul satisfacerii cererilor cetățenilor adresate oficiilor de stare civilă, nu vor mai solicita de la cei din urmă niciun fel de acte, pentru că deja le vor putea accesa inter-instituțional, în mod electronic, se arată într-un comunicat al Ministerului Justiției.

Directorul SSC Lucia Ciobanu a menționat că, fondul de arhivă al SSC este un patrimoniu național valoros care păstrează acte începând cu anul 1911. Și dat fiind că, serviciile SSC au început a fi su-

prasolicitate în ultimii 20 de ani, trecerea de la „răsfoire manuală” la acte ce pot fi accesate electro-

La rîndul său, directorul Centrului de Guvernare Electronică Stela Mocanu a specificat că, pro-

Moldova de către Banca Mondială, și se încadrează în pachetul de inițiative lansate de Guvern în domeniul E-guvernării, în scopul modernizării mai multor servicii publice.

Proiectul „Digitizarea fondului de arhivă a actelor de stare civilă” va fi implementat în R. Moldova pe parcursul a doi ani, cu suportul unei companii din Estonia, timp în care va avea loc digitizarea a 4 mil. de acte de stare civilă din totalul de 20 mil., dezvoltarea unui sistem de gestiune a actelor de stare civilă și instruirea a aproximativ 400 de utilizatori și administratori de sistem. Beneficiarii proiectului sînt personalul angajat în cadrul sistemului SSC (direcți) și cetățenii care interacționează cu

SSC și cu Oficiile Stare Civilă în calitate de utilizatori ai informațiilor și serviciilor furnizate de acestea (indirecți).

Obiectivul central al proiectului rezidă în creșterea eficacității organizaționale a SSC prin implementarea de aplicații informatice moderne în sprijinul gestionării documentelor și servirii cetățenilor Republicii Moldova.

În curînd, cetățenilor le vor fi oferite servicii electronice pentru comanda actelor de stare civilă cu posibilitatea achitării online. De asemenea, va fi eficientizată comunicarea în timp real și creșterea colaborării în cadrul instituțiilor, cu o disponibilitate a sistemului 24/7. Controlul informației va fi îmbunătățit prin sporirea securității informațiilor confidențiale și urmărirea permanentă a stării în care se află documentele.

În perspectivă, Serviciul Stare Civilă va continua digitizarea întregului fond de arhivă, se mai precizează în comunicat.

L.D.

nic va facilita esențial calitatea și cost-eficiența serviciilor oferite cetățenilor.

Proiectul este finanțat din contul unui credit în valoare de 20 mil.USD, acordat Guvernului Republicii

proiectului sînt personalul angajat în cadrul sistemului SSC (direcți) și cetățenii care interacționează cu

Abordări privind condițiile de detenție din Republica Moldova

Urmare a misiunii efectuate la Chișinău, în perioada 12-14 decembrie 2012, la inițiativa Agentului Guvernamental al Republicii Moldova la CEDO Lilian Apostol, experți ai Consiliului Europei au întocmit un raport privind condițiile de detenție din țara noastră. Concluziile analizei în cauză

mă a sectorului justiției, câteva măsuri care vizează drepturile omului în penitenciare”. Cu toate acestea, țara noastră încă mai are nevoie de expertiză și asistență internațională pentru a ameliora condițiile de detenție, a mai precizat sursa.

La rîndul ei, Eva Konecna, expert în cadrul Departamentului

pentru Executarea Hotărîrilor CEDO a atenționat autoritățile naționale în ceea ce privește fezabilitatea recomandărilor emise în raport: „Scopul

principal este să identificăm măsuri concrete pentru a pune în aplicare recomandările și accelerarea activităților din cadrul planului de acțiuni”.

Raportul s-a axat pe examinarea executării hotărîrilor CEDO contra R.Moldova cu privire la condițiile precare de detenție și lipsa unor remedii interne eficiente pentru soluționarea acestora.

În urma analizei efectuate, se constată necesitatea întreprinderii unor măsuri menite să combată supra-aglomerarea în locurile de detenție, să îmbunătățească condițiile materiale de detenție și să sporească gradul de utilizare a măsurilor alternative detenției și arestului preventiv.

La finalul întrunirii, experții au concluzionat că, aceste măsuri ar putea fi incluse în Planul de acțiuni privind punerea în aplicare a hotărîrilor, ce urmează a fi prezentat Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, în contextul executării hotărîrilor Curții.

Cor. DREPTUL

Negocieri bilaterale cu autoritățile georgiene în domeniul readmisiei persoanelor cu ședere ilegală

Readmisia persoanelor cu ședere ilegală constituie unul dintre obiectivele prioritare pentru Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, dictată de necesitatea respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, indiferent de statut, religie, naționalitate etc., dar și de integrarea în comunitatea europeană.

Astfel, semnarea acordurilor de readmisie cu diverse state, constituie o condiționalitate a Planului de acțiuni privind liberalizarea regimului de vize, atît pentru Republica Moldova cît și pentru statele respective. Și dacă nu demult o delegație moldovenească a participat la negocieri cu autoritățile cipriote în domeniul readmisiei persoanelor cu ședere ilegală, săptămîna trecută, la Tbilisi, Georgia, au avut loc negocierile bilaterale pe marginea proiectului Acordului interguvernamental și Protocolului privind readmisia persoanelor cu ședere ilegală.

Dintre membrii delegației moldovenești care a participat la negocierile bilaterale fac parte reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Interne și ai Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, potrivit unui comunicat al MAI.

Menționăm că, la data de 9 iulie curent, cu suportul Centrului pentru Dezvoltarea Politicilor în Domeniul Migrației (ICMPD), pentru angajații Ministerului Afacerilor Interne a fost organizat un atelier de instruire în domeniul negocierii acordurilor de readmisie și pentru preluarea celor mai bune practici ale statelor-membre UE (Poloniei și Ungariei).

Finalizarea negocierilor, urmare acestei runde de consultări în vederea semnării acestor documente, va permite crearea cadrului juridic bilateral și a mecanismului prin care autoritățile competente vor asigura și desfășura procedurile de readmisie.

Notăm că, în luna iunie curent, în cadrul Comitetului Mixt RM-UE în domeniul readmisiei a fost pusă în discuție nivelul de implementare a acordurilor de readmisie cu statele terțe și perspectivele de negociere cu alte state.

În cadrul acestei ședințe, s-a menționat că punerea în aplicare a protocoalelor de implementare cu statele-membre UE nu întîmpină dificultăți în raport cu Republica Moldova pe dimensiunea realizării eficiente a procedurilor de readmisie, se mai precizează în comunicat.

L.D.

Producătorii vor trebui să reducă conținutul de sare, grăsimi și zahăr în alimente

Ministerul Sănătății a elaborat proiectul unui program național în domeniul nutriției. Șefa Direcției Sănătate Publică din cadrul Ministerului Sănătății Svetlana Cotelea a spus că programul impune mai multe condiții pentru producătorii de produse alimentare cu scopul reducerii numărului cazurilor de afecțiuni cardiovasculare, cancer și diabet zaharat.

Svetlana Cotelea a specificat că producătorii din industria alimentară vor trebui să îmbunătățească calitatea produselor alimentare puse pe piață și să respecte reguli generale la producerea alimentelor prin reducerea conținutului de sare, a grăsimilor

și zahărului.

Sursa citată a menționat că una din politicile de succes implementate în multe țări ține de majorarea taxelor pentru produsele nesănătoase și este deja o propunere ca această inițiativă să fie aplicată și în Republica Moldova.

„La acest aspect vorbim despre consumul în exces de grăsimi, zahăr, produse înalt procesate – care duc la obezitate, boli cardiovasculare, cancer și diabet zaharat. În context, sînt elaborate noi inițiative în cadrul Ministerului Sănătății, și în special vorbim despre Strategia privind controlul bolilor netransmisibile, care a fost deja aprobată de Parlament în

anul 2012”, a spus Svetlana Cotelea.

Ea a mai menționat că, pînă la momentul actual, toate politicile din domeniul sănătății erau axate pe deficitul micro-nutrienților din produsele alimentare. În acest sens, au fost elaborate mai multe programe naționale privind combaterea bolilor cauzate de deficitul de iod sau combaterea bolilor cauzate de deficitul de ser folic. Ambele proiecte sînt în faza de implementare. Problema care apare tot mai frecvent ține de condițiile care duc la creșterea numărului persoanelor afectate de boli cronice netransmisibile, care sînt condiționate în mare parte de excese alimentare.

au fost discutate, recent, în cadrul unei întruniri, la care au participat viceministrul Justiției Vladimir Grosu, experți ai Consiliului Europei, responsabili din cadrul Departamentului Instituțiilor Penitenciare, Procuraturii Generale, Ministerului Afacerilor Interne, Oficiului Central de Probațiune și Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova.

Potrivit Ministerului Justiției al Republicii Moldova, subiectele abordate s-au axat pe un schimb de opinii privind constatările experților. O atenție deosebită a fost acordată problemei remedierii (preventiv și compensatoriu) eficient, de care dispune deținutul pentru a contesta condițiile precare de detenție.

Mulțumind experților pentru efortul depus, în alocuțiunea sa, viceministrul Justiției Vladimir Grosu a subliniat că Republica Moldova urmează să aplice standardele europene privind condițiile de detenție. În acest context, Vladimir Grosu a declarat că „Ministerul Justiției a inițiat deja, prin Strategia de refor-

Oportunitatea ratificării Protocolului Opțional la Pactul Internațional cu privire la Drepturile Economice, Sociale și Culturale în atenția avocatului parlamentar Tudor Lazăr

O masă rotundă, în cadrul căreia a fost pus în discuție proiectul studiului de fezabilitate privind Oportunitatea ratificării Protocolului Opțional la Pactul Internațional cu privire la Drepturile Economice, Sociale și Culturale, a fost desfășurată recent. Potrivit Centrului pentru Drepturile Omului din Republica Moldova, la întrunire a participat și avocatul parlamentar Tudor Lazăr.

Protocolul Opțional prevede abilitatea Comitetului ONU pentru Drepturile Economice, Sociale și Culturale de a examina plângeri individuale privind potențiale încălcări ale drepturilor prevăzute de pact.

În condițiile în care Protocolul Opțional stabilește un mecanism internațional de depunere a plîngerilor de către persoane fizice și grupuri de persoane atunci când le-au fost încălcate drepturile prevăzute de către pact, avocatul parlamentar consideră că acordarea acestor drepturi va înlătura linia de demarcare dintre drepturile civile și politice și drepturile economice,

sociale și culturale, făcînd ca toate drepturile omului să fie puse pe picior de egalitate, se menționează într-un comunicat al CpDOM.

Ținînd cont de angajamentele pe care și le-a asumat Republica Moldova în momentul ratificării Pactului Internațional cu privire la Drepturile Economice, Sociale și Culturale, avocatul parlamentar a menționat că pledează pentru realizarea mai multor acțiuni îndreptate spre respectarea și protejarea drepturilor omului.

Precizăm că proiectul studiului de fezabilitate privind oportunitatea ratificării Protocolului

Opțional la Pactul Internațional cu privire la Drepturile Economice, Sociale și Culturale a fost elaborat de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii Moldova în parteneriat cu Oficiul Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului.

Cor. DREPTUL

Igor Corman, în inspecție la ANRE: Trebuie corectată situația la capitolul protejării intereselor consumatorilor

După cum v-am informat deja, președintele Parlamentului Igor Corman efectuează vizite de documentare în cadrul mai multor instituții publice aflate sub control parlamentar. Astfel, în vizorul șefului Legislativului s-a aflat și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) pe care a vizitat-o săptămîna curentă.

Potrivit Direcției Comunicare și Relații Publice a Parlamentului, Igor Corman l-a prezentat colectivului instituției pe noul director general al ANRE Sergiu Ciobanu, numit în funcție prin Hotărîrea Parlamentului din 12 iulie 2013, dorindu-i succes în activitate, remarcînd în special crearea condițiilor necesare liberalizării pieței energetice și a eficientizării activității instituției.

De asemenea, președintele Parlamentului a solicitat noului director să acorde o atenție specială protejării drepturilor consumatorilor finali

și să implementeze măsuri eficiente menite să elimine carențele din acest domeniu. Igor Corman a făcut referire la plîngerile cetățenilor, nemulțumiți de activitatea companiilor reglementate. El a subliniat că devine imperios necesar de a îmbunătăți urgent situația la capitolul protejării intereselor consumatorilor.

„Să găsiți balanța bună ca, pe de o parte, prin deciziile luate să asigurați o dezvoltare normală a întreprinderilor din domeniu, iar pe de altă parte, să fie protejate interesele consumatorilor. Consider că trebuie să existe acea înțelegere că deciziile pe care le luați referitor la tarifele care sînt aprobate și la gaz, și la energia termică și la cea electrică vizează situația cetățenilor din țară, a noastră, a tuturor”, a menționat Igor Corman.

În cadrul discuțiilor cu angajații ANRE au fost abordate aspecte referitoare la elaborarea unor me-

canisme legale eficiente privind resursele energetice regenerabile, crearea premiselor necesare pentru liberalizarea transportului de gaze naturale, îmbunătățirea cadrului legal și altor acte conexe în domeniul energiei termice și alimentare cu apă, precum și modalitățile de îmbunătățire a nivelului de calitate a serviciilor prestate și asigurarea drepturilor și protecția intereselor consumatorilor.

Igor Corman a subliniat importanța consolidării autonomiei, independenței, transparenței și eficienței ANRE. Totodată, președintele Parlamentului a îndemnat angajații ANRE să colaboreze punctual cu comisiile parlamentare de profil, asigurîndu-i de sprijinul Parlamentului pentru identificarea soluțiilor legislative optime și rezolvarea problemelor existente.

Cor. DREPTUL

SUA acordă suport Armatei Naționale în valoare de 1,6 milioane dolari

Poligonul militar de la Bulboacă va fi renovat. Bani sînt alocați de Guvernul Statelor Unite pentru dezvoltarea infrastructurii de antrenament a Armatei Naționale. Cei peste 1,5 milioane de dolari donați fac parte din Programul Global de Inițiativă de Menținere a Păcii.

Poligonul a fost vizitat de Ministrul Apărării Vitalie Marinuța, fiind însoțit de ambasadorul SUA la Chișinău William Moser și directorul Departamentului de Inițiativă Globale de Menținere a Păcii. Ambasadorul SUA a specificat că renovarea po-

ligonului nu este un motiv ca SUA să-și disloce trupe militare pe teritoriul Moldovei.

William Moser, ambasadorul SUA în RM: „Vreau să vă aduc la cunoștință că, noi acordăm acest suport Republicii Moldova, deoarece ea este parteneră a programului Global de Menținere a Păcii și nu din alte motive”.

Amintim că, la 1 octombrie 2012, Moldova a fost acceptată ca partener al Programului Global de Inițiativă de Menținere a Păcii.

CNAS prelungește termenul de prezentare a declarațiilor REV-5

Casa Națională de Asigurări Sociale (CNAS) prelungește termenul de prezentare și recepționare a declarațiilor persoanelor asigurate REV-5 pentru trimestrul II, pînă la sfîrșitul lunii iulie 2013. Conform actelor normative în vigoare, termenul de prezentare a rapoartelor respective este 15 iulie.

Președintele CNAS Maria Borta a comunicat că prelungirea termenului de prezentare a rapoartelor are motive tehnice și urmărește scopul de facilitare a activității agenților economici din Republica Moldova care, în ultimul timp, au avut posibilitatea să însușească mai multe moduri de prezentare a declarațiilor.

Astfel, de la începutul anului curent, agenții economici au posibilitatea de a depune dările de seamă la CNAS prin sistemul informațional E-raportare - www.raportare.md, însoțite de semnătura digitală

teritoriale de asigurări sociale în mod electronic. Doar în acest caz, angajatorii vor fi obligați să prezinte raportul anual pe suport de hîrtie cu semnătura persoanei responsabile.

Maria Borta a precizat că, în fiecare vineri, între orele 14.00-16.00, CNAS organizează pentru agenții economici consultații referitoare la modul de accesare a portalului www.raportare.md și a procedurii de înregistrare și de transmitere a declarațiilor referitoare la persoanele asigurate REV-5.

Prezentarea declarațiilor de către agenții economici la CNAS se efectuează trimestrial. În cazul în care angajatorul transferă contribuțiile de asigurări sociale, dar nu prezintă declarațiile Forma REV-5 la CNAS, această perioadă nu se include în stagiul de cotizare și nu se ia în calcul la stabilirea pensiei sau a altor prestații de asigurări so-

a agentului economic (eliberată de Î.S. „Centrul de Telecomunicații Speciale”).

Totodată, rapoartele trimestriale pot fi prezentate direct la casele

cială. Din anul 1999 pînă în primul trimestru al lui 2013, circa 200 de agenți economici nu au prezentat declarațiile REV-5 la Casa Națională de Asigurări Sociale.

Parlamentarii nu vor mai avea parte de lux în noua clădire a Legislativului

Parlamentarii nu vor mai avea parte de lux în noua clădire a Legislativului, din lipsă de bani. Șeful Parlamentului Igor Corman a făcut bilanțul activității forului legislativ în această sesiune, la 45 de zile de cînd a fost învestit în funcție. I. Corman declară că Legislativul nu are restanțe în fața europenilor și este gata pentru Summitul de la Vilnius, unde urmează să fie parafat Acordul de Asociere.

Pentru ca nu sînt bani, deputații vor trebui să renunțe la unele comodități pe care urmau să le aibă în noua clădire a Legislativului, spune sursa citată.

Deputații urmează să se mute în noua clădire la sfîrșitul anului. Totodată, I. Corman afirmă că Parlamentul și-a făcut temele în fața europenilor și că proiectul de lege privind controlul migrațional pe Nistru a fost amînat cu acordul oficialilor europeni.

Șeful Legislativului mai spune că i-a fost complicat să conducă Parlamentul, mai ales atunci cînd pe lîngă comuniști, a apărut și opoziția liberală a lui Mihai Ghimpu.

Pentru Igor Corman, sesiunea aceasta a fost una specială, întrucît a început-o în calitate de deputat, iar acum este președinte de Parlament. Acesta afirmă că s-a adaptat ușor.

Igor Corman a fost ales la 30 mai, odată cu învestirea Guvernului. Deputații au ieșit în vacanță oficial de luni. În această sesiune au fost adoptate 218 acte legislative.

● La solicitarea cititorilor

Reguli prevăzute de Legea cu privire la petiționare

Prin petiție, în sensul Legii cu privire la petiționare, se înțelege orice cerere, reclamație, propunere, sesizare, adresată organelor de resort, inclusiv cererea prealabilă prin care se contestă un act administrativ sau nesoluționarea în termenul stabilit de lege a unei cereri.

Cererea prealabilă se adresează organului emitent. În cazul în care organul emitent are un organ ierarhic superior, cererea prealabilă poate fi adresată, la alegerea petiționarului, organului emitent sau organului ierarhic superior. Petiționarul, care nu este satisfăcut de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit un răspuns în termenul stabilit de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă.

Petiția se depune în scris sau în formă electronică în limba de stat sau într-o altă limbă în conformitate cu Legea cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova. Petiția în formă electronică trebuie să corespundă cerințelor față de documentul electronic, inclusiv aplicarea semnăturii digitale, în conformitate cu legislația în vigoare. Petițiile, ce țin de problemele securității naționale, de drepturile și interesele legitime ale unor grupuri largi de cetățeni, ori care conțin propuneri privind modificarea legislației, deciziilor organelor de stat, se adresează președintelui Republicii Moldova, Parlamentului și Guvernului. Petițiile, în care sînt abordate oricare alte probleme decît cele menționate se adresează organelor sau persoanelor oficiale, de a căror competență nemijlocită ține soluționarea lor.

Petițiile, în care este atacat un act, o decizie, o acțiune ori inacțiune a unui organ administrativ sau persoană oficială, care au lezat drepturile și interesele legitime ale petiționarilor, se adresează organului ierarhic superior de primă instanță. Petițiile, în care sînt atacate deciziile organizațiilor care nu au organele lor superioare, precum și deciziile executivelor raionale, primărilor orașelor de subordonare republicană, se adresează instanței de contencios administrativ.

Petițiile se examinează de către organele corespunzătoare în termen de 30 de zile, iar cele care nu necesită o studiere și examinare suplimentară – fără întârziere sau în termen de 15 zile de la data înregistrării. În cazuri deosebite, termenul de examinare poate fi prelungit de

către conducătorul organului corespunzător cu cel mult o lună, fapt despre care este informat petiționarul. Cererea prealabilă se examinează de către organul emitent sau ierarhic superior în termen de 30 de zile de la data înregistrării ei, decizia urmînd a fi comunicată de îndată petiționarului. Petițiile (cererile) prin care se solicită o informație oficială se examinează în termenele stabilite în legislația privind accesul la informație. Dacă petiția ține de competența altui organ, ea se expediază acestui organ în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării petiției, fapt despre care este informat petiționarul.

Se interzice remiterea petițiilor organelor sau persoanelor oficiale, acțiunile

b) să asigure restabilirea drepturilor lezate și recuperarea, în condițiile legii, a prejudiciului cauzat;

c) să asigure executarea deciziilor adoptate în urma examinării petițiilor.

Organul emitent este în drept să respingă cererea prealabilă sau să o accepte și, după caz, să anuleze sau să modifice actul administrativ. Organul ierarhic superior este în drept să respingă cererea prealabilă sau să o accepte și să anuleze actul administrativ, în întregul sau în parte, să oblige organul ierarhic inferior să repună în drepturi persoana respectivă ori, după caz, să anuleze actul administrativ emis cu acordul său.

În procesul examinării petiției nu se admite divul-

garea informațiilor privind viața personală a petiționarului contra voinței lui sau a altor informații, dacă acestea lezează drepturile și interesele lui legitime, precum și

a informațiilor ce constituie secrete de stat. Nu se admite elucidarea unor informații privind personalitatea petiționarului, dacă acestea nu se referă la conținutul petiției. Rezultatul examinării se aduce la cunoștință petiționarului în scris sau în formă electronică, iar cu consimțămîntul lui – oral. Răspunsul trebuie să fie bazat pe materialele examinării și să conțină trimiteri la legislație. În cazul cînd cerințele expuse în petiție sînt recunoscute legale, organul sau persoana oficială, care au adoptat decizia privind satisfacerea lor, sînt obligate să ia măsuri în vederea compensării prejudiciilor materiale, în condițiile legii, să soluționeze problema responsabilității persoanelor vinovate de încălcarea legii. Petiționarii, care consideră că drepturile lor sînt lezate și nu sînt de acord cu deciziile organului sau persoanei oficiale care au examinat petiția, au dreptul de a se adresa în instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei, dacă, conform legii, se adresează direct în instanță, sau de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau, în caz dacă în intervalul menționat nu au primit răspuns – din ziua cînd trebuiau să-l primească. Petiționarul depune în instanța de contencios administrativ, concomitent cu cererea, și răspunsul organului sau persoanei oficiale, care i-au refuzat restabilirea dreptului. În cazul

cînd petiționarul nu a primit niciun răspuns în termenele stabilite, el va menționa acest fapt în cererea depusă, iar instanța de contencios administrativ va cere răspunsul respectiv. Instanța de contencios administrativ examinează cererea conform prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV, din 10 februarie 2000.

Refuzul neîntemeiat de a examina petiția sau tărgănarea examinării ei, adoptarea unor decizii ce contravin legislației, divulgarea informațiilor privind viața personală a petiționarului contra voinței lui atrage după sine răspundere administrativă. Persecutarea petiționarului în legătură cu înaintarea petiției ori cu exprimarea unor aprecieri critice ce se conțin în ea, precum și acțiunile menționate mai sus dacă acestea au fost însoțite de abuz de putere sau abuz de serviciu, exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu, de atitudine neglijentă față de îndatoririle sale din partea persoanelor cu funcții de răspundere, în urma cărora au fost prejudiciate considerabil drepturile petiționarului, interesele de stat și obștești, atrage după sine răspundere penală.

Petițiile adresate a doua oară, care nu conțin argumente ori informații noi, nu se reexaminează, fapt despre care este informat în scris sau în formă electronică petiționarul. Persoanele de stat de rang superior primesc petiționarii în audiență în modul stabilit de ele, dar nu mai rar de o dată pe lună. Conducătorii de ministere și departamente organizează primirea petiționarilor nu mai rar de două ori pe lună, iar conducătorii organelor de autoadministrare locală, întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor – nu mai rar de o dată pe săptămînă.

Moldova ocupă locul trei în Europa după rata divorțurilor

Pentru anul 2012, în Moldova, la 100 de căsătorii reveneau cca. 44 de divorțuri. În anul 1980, de exemplu, această cifră a fost doar de 24 de divorțuri.

Moldova este unul din lideri în Europa în ceea ce privește numărul de divorțuri ce revin la 1000 de locuitori, informează Artiom Maister, sociolog în Bloguvern. Astfel, în Moldova, la 1000 de locuitori revin 3 divorțuri, pe cînd media statelor UE este de 2 divorțuri. Liderul absolut după acest indicator este Rusia, unde această cifră este de 4,5.

Studiile din domeniu arată că există un șir de factori care măresc riscul divorțului. Prin-

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări

răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

Sînt veteran al muncii și sănătatea mea e cam subredă. Vreau să știu, dacă legea îmi acordă anumite drepturi ce țin de întremarea sănătății.

Alexandru Stoian,
r-n Criuleni

Conform prevederilor art. 16 din Legea cu privire la veterani, veteranii muncii au dreptul la:

a) asistență medicală în conformitate cu volumul asistenței medicale prevăzute în Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală și la asigurarea cu medicamente specifice de bază a bolnavilor după stabilirea diagnosticului definitiv în caz de tuberculoză, boli psihice endogene, boli oncologice maligne, diabet zaharat și insipid, miastenienie, nanism hipofizat, fenilchetonurie, stare după transplant renal, SIDA, sifilis, alcoolism, narcomanie și toxicomanie, conform programelor de stat prioritare;

b) bilete de tratament sa-

natorial, cu excepția persoanelor angajate și a celor care desfășoară activitate de antreprenoriat de diferite forme, o dată la trei ani în centrele de reabilitare ale Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și în alte instituții de acest tip, în condițiile stabilite de Guvern. Acest drept se extinde și asupra persoanelor care au realizat o vechime în muncă de cel puțin 35 de ani femeile și 40 de ani bărbații și care nu cad sub incidența articolului 9 din Legea cu privire la veterani;

c) asigurare gratuită, conform prescripțiilor medicale, cu proteze, cîrje, ghete ortopedice, cărucioare;

d) asigurare prioritară cu medicamente din loturile de ajutoare umanitare.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(iulie 2013, nr. 27(478))

miliile se destramă în special din cauza problemelor financiare, a lipsei locuinței, migrației de muncă, infidelității, incompatibilității emoționale etc. Cei mai mulți divorțează în primii 5 ani ai căsătoriei.

Statisticile oficiale însă, ne arată că divorțurile cuplurilor cu copii minori constituie doar 8,6% din totalul divorțurilor. Și plus la toate, studiile din dome-

niu denotă că picii din familiile divorțate sînt mai disciplinați, responsabili și stabili psihic, în comparație cu copiii din familiile nefericite (cei mai dezvoltăți sînt copiii din familiile fericite).

Citații în judecată

Curtea de Apel Cahul, în conformitate cu art.108 și art.103 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Lazarin Viorica Dumitru, născută pe data de 30.11.1974, cu ultimul domiciliu cunoscut: satul Șoldănești, Nisporeni, pentru data de 12 septembrie 2013, ora 11.45, la ședința de judecată (or. Cahul, str. Ștefan cel Mare, nr. 30) în calitate de intimat-pîrît, unde va avea loc examinarea pricinii civile în ordine de apel la cererea reclamantului Lazarin Sergiu privind desfacerea căsătoriei.

Intimatului i se propune să prezinte referința și probele de care dispune referitor la pricină. În caz de neprezentare a unor astfel de probe și de neprezentare a intimatului în instanță, pricina va fi examinată în lipsa lui.

Judecător **Vitalie Movilă**
***
Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului „GDS-Com” SRL, cu sediul: mun. Chișinău, str. Alexandru cel Bun, nr. 83, pentru data de 7 octombrie 2013, ora 10.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 62) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei: „Maxlinie” MCS către „GDS-Com” SRL privind încasarea datorii.

Judecător **Garri Bivol**
***
Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului „Playmania” SRL, pentru data de 10 octombrie 2013, ora 14.15, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 47), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Vasluian Vitalie privind încasarea salariului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ion Busuioc**
***
Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Miromion-Construct”, pentru data de 11 noiembrie 2013, ora 11.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 47), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet-lor: Nacul Irina, Popov Denis și Șeptichina Anna privind contestarea actului administrativ.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ion Busuioc**
***
Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Vilarix-Prim”, cu sediul: mun. Chișinău, str. Bucurei, nr. 1, MD-2004, pentru data de 8 octombrie 2013, ora 11.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul, nr. 2, bir. 615, et. 6) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea înaintată de reclamantul SRL „Consonanță”, mun. Chișinău, str. Codrilor, nr. 12/1, MD-2005 privind încasarea datorii.

La recepționarea cererii de chemare în judecată, dar nu mai târziu de 5 zile înainte de termenul stabilit pentru înfățișare, sînteți obligați să prezentați instanței de judecată referința la cererea de chemare în judecată și toate dovezile necesare pentru judecarea cauzei.

Prezența este obligatorie cu buletinul de identitate.

Judecător **Elena Cojocari**
***
Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „ALTRIS-PRIM” SRL, cu sediul: mun. Chișinău, or. Ciorescu, str. Pavlov, nr. 7, pentru data de 16 septembrie 2013, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 24) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Lobi-GP privind încasarea sumei.

Judecător **Stella Bleșceaga**
***
Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului „Proelvimpex” SRL, cu sediul: mun. Chișinău, bdul Moscova, nr. 8, apt. 2, pentru data de 16 septembrie 2013, ora 16.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea înaintată de „Maxlinie Comp” SRL privind încasarea sumei.

Judecător **V. Micu**
***
Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Albarina”, cu ultimul sediu cunoscut: mun. Chișinău, bdul Decebal, nr. 23/1, pentru data de 8 august 2013, ora 9.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 6) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2e-369/13, la cererea SRL „UBFN Trade Group” privind încasarea datorii.

Judecător **Svetlana Garștea-Bria**
***
Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Emelianov Alexandr, pentru data de 17 septembrie 2013, ora 12.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 9) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea înaintată de SRL „Minicredit” privind încasarea datorii.

Judecător **V. Stratan**

***
Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Danu Nicolae, pentru data de 21 august 2013, ora 14.45, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, sala nr. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cet. Danu Rodica privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Serghei Dimitriu**
***
Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Mercic Iurie, pentru data de 7 august 2013, ora 11.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, sala nr. 4, et.1) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cet. Mercic Argentina privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **V. Negruța**
***
Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Ciobanu Raisa”, or. Orhei, str. Piatra Neamț, nr. 3/3, pentru data de 12 august 2013, ora 15.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu, nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea ÎS „Servicii Pază a MAI” privind încasarea datorii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Viorelia Varaniță**
***
Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bordei Ion, domiciliat: satul Nișcani, Călărași, pentru data de 26 septembrie 2013, ora 13.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă înaintată de Railean Diana privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ecaterina Buzu**
***
Judecătoria Fălești, în conformitate cu art.104 alin.(4), art.108 alin.(1), art.269-270 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Marineac Andrian, născut pe data de 1 noiembrie 1979, cu viza de domiciliu în satul Glinjeni, Fălești, pentru data de 29 august 2013, ora 11.00, la ședința de judecată (or. Fălești, str. 1 Mai, nr. 14, bir. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă înaintată de Oboroc Elana privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător **Ion Păcaleu**
***
Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Andrieș Andrei, pentru data de 19 septembrie 2013, ora 12.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul, nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-3876/2013, la cererea înaintată de Isac Angela privind stabilirea cotei-părți ideale din proprietatea comună.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Elena Cojocari**

ANUNȚ

Prin prezentul, executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu, deținînd dosarul de executare nr. 056-385/13, din 23.04.13, citează, pentru data de 25 iulie 2013, ora 10.00, debitorul Pleșca Igor Vasile, a.n. 07.05.1982, domiciliat în r-n Soroca, satul Visoca, pentru a lua cunoștința de materialele dosarului nominalizat, pe adresa: mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, et. 3, bir. 336.

Executor judecătoresc Anatolie Bănărescu

ANUNȚ

Executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu, deținînd dosarul de executare nr. 056-67r/13, din 20.07.2011, citează, pentru data de 26 iulie 2013, ora 10.00, debitorul SRL „Cirasico”, c/f – 1005600010562, pentru a lua cunoștința de materialele dosarului de executare nominalizat, inclusiv procesul verbal de sechestrul din 02.04.2013 al imobilelor din mun. Chișinău, str. Sfătul Țării, nr. 55/1, identificate prin nr. cadastral – 0100519.153.01.012, ce a fost evaluat la 76 100 euro, și nr. cadastral – 0100519.153.01.015, ce a fost evaluat la 95 300 euro, conform rapoartelor de evaluare din 25.06.2013, pe adresa: mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, et. 3, bir. 336.

Concomitent, se înștiințează debitorul SRL „Cirasico”, c/f – 1005600010562 că, bunurile imobile nominalizate vor fi expuse realizării prin licitație publică.

Executor judecătoresc Anatolie Bănărescu

ANUNȚ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor a anunțat, la ședința din 04.07.2013, concurs pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror, adjunct al procurorului Anticorupție, șef al Serviciului Sud, procuror în Procuratura r-lui Ocnîța.

Dosarele de aplicare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chișinău, str.Mitropolit G.Bănulescu-Bodoni, nr.26, tel: 22-80-64) pînă la 12.08.13.

Secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor tel: 22-80-64

Încă un minister va procura camere de supraveghere. Află pentru ce

După ce Ministerul Educației a recurs la camere de supraveghere pentru a preveni copiatul, iar Ministerul Afacerilor Interne a instalat camere video la bordul automobilelor polițiștilor pentru a preveni luarea de mită, un alt minister planifică să cumpere camere de supraveghere pentru a preveni corupția.

Astfel, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei și-a propus să monitorizeze mai strict activitatea structurilor din domeniul protecției sociale

Viceministrul MPSF Ruxanda Glavan a convocat, într-o ședință extraordinară, angajații Consiliilor teritoriale ale Consiliului Național pentru determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, în cadrul căreia i-a informat că „ministerul urmează să identifice fonduri pentru procurarea unor camere de supraveghere a locurilor de muncă a angajaților din anumite structuri din domeniul protecției sociale, percepute de către cetățeni ca fiind corupte”.

Proaspătul viceministru i-a criticat dur pe cei convocați și i-a anunțat că fiecare angajat al sistemului va fi evaluat lunar conform raportului serviciului de audit intern, dar și conform sesizărilor făcute de cetățeni.

„Deși sînteți fiecare angajați la muncă pe propria răspundere juridică, nu trebuie să uitați că sînteți reprezentanți ai statului, sînteți cei ce trebuie să stați la straja echității și responsabilității sociale, iar eventualele acțiuni ilegale ale dumneavoastră se răsfrîng asupra imaginii întregului sistem de protecție socială din țară. Iată de ce nu vom tolera nicio abatere de la legislație”, a spus viceministrul.

Traian Băsescu, emoționat la întâlnirea cu moldovenii

Președintele României Traian Băsescu a efectuat pe 17 iulie o vizită în Republica Moldova. Deși susține că a depășit demult emoțiile atunci cînd este așteptat într-un alt stat, domnia sa a recunoscut că simte ceva deosebit pentru noi.

„Am trecut demult la faza în care nu mai aveam emoții, dar singura vizită în care le mai am este atunci cînd vin în Republica Moldova. Această vizită este una pe care o fac cu multă plăcere și cu dragoste pentru Republica Moldova și cetățenii săi”, a declarat T. Băsescu.

Demnitarul român a remarcat că vizita lui trebuie interpretată nu ca un răspuns al invitației lui Nicolae Timofti, ci una care vine într-un moment extrem de important pentru viitorul Republicii Moldova, care se pregătește pentru semnarea Acordului de Asociere cu UE și Acordul de Liber Schimb.

„Eu nu îndrăznesc niciodată să spun că avem un parteneriat strategic, economic sau de alt gen. Noi avem un parteneriat de sînge”, a menționat Băsescu, precizînd că va mai veni la Chișinău să se spovedească atunci cînd își va încheia mandatul.

„În România a fost unanimitate politică în drumul spre Europa. Nu am avut o opoziție internă, așa cum se pare că apare în ultimele luni aici. Provoacă din partea Moscovei nu cred ca vor fi. Este capitala unei țări care se respectă foarte mult ca să vină în zona provocărilor susținute de stat”, a specificat șeful statului român.

Aniversări

Victor PUȘCAȘ,
doctor în drept, conferențiar universitar,
Facultatea de Drept, USM

Mult stimat domnule Victor Pușcaș,

O zi din această splendidă vară vă aparține în exclusivitate – ziua în care marcați o frumoasă aniversare, moment oportun pentru conturarea clară a realizărilor obținute.

Astfel, responsabilitățile pe care vi le-ați asumat la afirmarea dumneavoastră în domeniul jurisprudenței v-au obligat la eforturi duble, triple chiar și n-ați dat greș. Acest fapt este confirmat de seriozitatea, originalitatea, sobrietatea, tenacitatea, perseverența – calități de care dați dovadă în tot ceea ce faceți.

Ajuns aici, la acest minunat popas aniversar, vrem ca urările noastre de sănătate să întregască sărbătoarea dumneavoastră. Vă felicităm cu ocazia frumoasei aniversări și vă dorim sănătate, bucuria speranțelor împlinite și o viață cât mai frumoasă alături de cei dragi.

La Mulți Ani!

***

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Svetlana Slusarenco**, doctor în drept, lector superior, Facultatea de Drept, USM; **Veaceslav Zaporozjan**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Alexandru Spoială**, judecător, Ciocana, doctor în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Aurel Băieșu**, judecător, Curtea Constituțională, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Ala Rotaru**, judecător, CA Bălți; **Galina Vavrin**, judecător, CA Cahul; **Vitalie Mironov**, judecător, Singerei; **Dmitrii Fugenjo**, vicepreședintele Judecătorei Cahul; **Gheorghe Burdujan**, președintele Judecătorei Basarabeasca; **Alexandru Șpac**, judecător, CA Chișinău.

Mult stimată omagiată, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, întru bunăstarea societății noastre.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La Mulți Ani!

membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa **Dreptul**
și **Revista Națională de Drept**

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sintem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

Cinci lucruri pe care trebuie să le faci pentru a supraviețui unui accident aviatic

Șansele de a supraviețui unui accident pecum cel recent, care a avut loc pe Aeroportul Internațional San Francisco, sînt surprinzător de mari. Mai bine de 95% dintre pasagerii care se aflau la bordul avionului Boeing 777-200 în timpul accidentului au scăpat cu viață.

Potrivit experților, oamenii nu doar că supraviețuiesc accidentelor de acest fel, dar pot și să aibă grijă de siguranța lor. Aceștia ne sfătuiesc să avem în vedere următoarele lucruri data viitoare cînd ne urcăm în avion:

1. Trebuie să purtăm îmbrăcăminte comodă

Înainte de a pleca spre aeroport, îmbrăcați-vă corespunzător. În cazul unei situații de urgență veți avea nevoie de încălțări și haine practice. De asemenea, ideal ar fi să purtăm pantaloni lungi și bluze cu mâneci lungi pentru a proteja pielea de flăcări și obiecte ascuțite.

2. Alegeți cu grijă locurile

O analiză realizată în 2007 de Popular Mechanics a scos la iveală că pasagerii aflați pe locurile din spatele unui avion au mult mai multe șanse de supraviețuire comparativ cu pasagerii de pe locurile din față. Aceștia au cu 40% mai multe șanse de a supraviețui, comparativ cu pasagerii din primele locuri.

De asemenea, indiferent în ce secțiune a avionului sînteți așezat, încercați să vă rezervați un loc aproape de una dintre ieșiri.

3. Decolarea și aterizarea

Experții specializați pe situații de

siguranță au constatat că cel mai probabil este ca un accident aviatic să se producă în primele trei minute de la decolare sau cu 8 minute înainte de aterizare. În aceste intervale de timp, trebuie să fim încălțați, să nu ținem mășuțele rabatabile în fața noastră și să analizăm distanța dintre noi și cele mai aproape două ieșiri.

4. Regula celor 90 de secunde

Primele 90 de secunde după un accident sînt cele mai importante, pentru că dacă ne menținem calmul și mintea limpede, șansele de a supraviețui sînt mult mai mari. Unul dintre motivele pentru care au supraviețuit atît de mulți oameni în urma accidentului din San Francisco este acela că au reușit să evacueze repede avionul. O mișcare fatală, spun speci-

aliștii, ar fi aceea de a încerca să luăm cu noi bagaje.

5. La fel de sigur ca un ascensor

„Riscul de deces în cazul zborului cu un avion este echivalent cu cel de a-ți pierde viața într-un accident cu un ascensor”, a declarat John Hansman, director al International Center for Air Transportation.

Un lucru pe care îl subliniază mereu

experții este acela că toate companiile aeriene au norme ce asigură un nivel foarte ridicat de siguranță. Mai exact, doar unul din 1,2 milioane de zboruri ajunge să fie implicat într-un accident. Riscul de a deceda în urma unui accident de avion este de aproximativ 1 la 11 milioane, în timp ce șansa de a-ți pierde viața într-un accident de mașină este de 1 la 5000.

Beneficiile miraculoase ale pepenului verde pentru sănătate

Sezonul pepenului verde se declară deschis, așa că trebuie să profităm din plin de acest deliciu suculent, mai ales că el are efecte miraculoase asupra sănătății. Pepenele verde nu este doar un aliment gustos, ci și un medicament eficient. Află mai jos care-i sînt beneficiile.

Deși este considerat un fruct, de fapt, pepenele verde este o legumă, fiind înrudită cu castravetele și dovleacul și este recomandat tuturor, cu excepția persoanelor care suferă de insuficiență renală. Miezul său este un veritabil cocktail de apă și zahăruri naturale. Enzimele și acizii organici conținuți mai ales în apropierea cojii au efecte de dezintoxicare puternică.

Mai mult decît atît, consumul legumei timp de zece zile, va dezintoxica organismul și va întări imunitatea.

Pe lîngă faptul că pepenele verde este o sursă perfectă de hidratare, mai ales în anotimpul cald, dar și o miraculoasă dietă de slăbire, consumul legumei este recomandat și în boli

precum litiaza renală, nefrita, pielonefrita, afecțiunile cardiovasculare, reumatism, acnee sau unele afecțiuni ale pielii.

Pepenele verde este încărcat cu vitamina A, care ajută la reducerea dimensiunii porilor de pe piele, în cele din urmă, la minimizarea secreției excesive de ulei.

Beneficiile pentru frumusețe

Pepenele verde are un efect extrem de benefic și pentru frumusețe și anume pentru îngrijirea pielii. O mască din pepene verde va reda pielii tale un aspect neted și moale. Îți propunem o rețetă de mască pentru față: Se amestecă o felie de pepene cu castravete în cantități egale și se aplică pe față și pe gît. Lasă timp de 20 de minute și apoi clătește. Este util pentru tratarea arsurilor solare și pentru pielea bronzată.

Profită din plin în sezonul cald de această legumă suculentă.

Caleidoscop

Mare atenție la apa din cuburile de gheață

O echipă de cercetători a analizat apa din cuburile de gheață din băuturile de la fast-food. În șase unități fast-food din zece, apa din cuburile de gheață a fost mai bogată în bacterii decît cea de la toaletă. Oamenii de știință spun că de vină ar fi lipsa de igienă – aparatele de gheață nu sînt curățate cum trebuie și/sau salariații nu respectă riguros igiena.

Savanții de la laboratorul care a ajuns la această concluzie au analizat cuburi de gheață din mai multe unități prezente și la noi. Rezultatele le-au dat de gîndit nu numai lor, ci și consumatorilor.

Vestea bună pentru consumatori este că acest lucru nu reprezintă un pericol real pentru sănătatea consumatorilor. Totuși, situația creată ar fi suficientă pentru închiderea unor unități din motive sanitare.

Cercetătorii consideră că numărul mare al bacteriilor din cuburile de gheață se datorează lipsei de igienă – fie aparatele de cuburi nu sînt curățate în mod regulat, fie salariații nu sînt destul de curați pe mîini cînd pregătesc cuburile.

Nu o să-ți vină să crezi cu ce poți înlocui guma de mestecat. Este la îndemîna tuturor

Specialiștii au aflat că lactatele fermentate fac mult mai alcalină cavitatea bucală, ceea ce reduce nevoia tratamentului dentar. De asemenea, ei au mai descoperit și că brînză formează o peliculă care protejează dinții. „Bana-la” brînză este cea care ajută la reducerea formării cariilor pentru că neutralizează acidul care formează placa dentară, potrivit cercetării.

Cu cît nivelul PH-ului este mai mare (mai alcalin) la suprafața dintelui, cu atît este mai protejat împotriva eroziunii dentare, care cauzează cariile. Cercetătorii cred

că prin consumul de brînză este secretată mai multă salivă în gură, fapt care ajută corpul la menținerea unui nivel normal al PH-ului.

Unul dintre specialiștii participanți la studiu a declarat că „grupul care a consumat lapte sau iaurt fără zahăr nu a înregistrat nicio schimbare de PH în cavitatea bucală, pe cînd cei care au consumat brînză au avut o creștere rapidă a nivelului PH-ului, demonstrînd că brînză are proprietăți care ajută la prevenirea cariilor dentare”.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice
și Economice Europene
„Constantin Stere” din Moldova
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 118/13 sp